

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 so
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélye
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETÉNKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janlus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelk Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetési irodájában

127. szám.

BRASSÓ, Kedd, november 3-án.

I-ső évfolyam 1885.

Magyar érdek Erdélyben.

Ez a czime Beksics Gusztáv, pártunk egyik kiváló tagja, a magyar zszornalisztika egyik büszkesége legújabb röpiratának.

Egy cikksorozat ez, mely már méltó fel-tűnést keltett; felelte érdemes, hogy azzal e helyen foglalkozzunk. — Erdély magyarsága nagy köszönettel tartozik Beksicsnek. Horváth Gyula, Szathmáry György nagy ügyszeretettel foglalkoznak érdekeinkkel, de mindegyik az itteni érdekek egy részletével csak. Beksics az egyedüli, a ki az erdélyi magyarság össz-érdekeit taglalja, az egyedüli ma, a ki Erdély ujjasztületésének — ha szabad e kifejezéssel él-nünk — kolportálója az anyaországban.

Mostoha-gyermeke voltunk az országnak. Csak újabb idő óta viseltetik érdeklődéssel irántunk az ország. Ez nagy részben Beksics érdeme. Mint székelyföldi képviselő, szemét — természetesen — legelőbb a Székelyföldre vetette. A legnagyobb veszélyeket ott látja. Annak erősítése által akarja erősíteni Erdély magyarságát.

Szerinte a székely nép az, melytől egye-dül várható az erdélyi magyar érdekek fejlesztése. „Ha kifejtjük a Székelyföldet, megerő-sítettük Erdélyt. A megnövekedett székely nép zárvonalat fog képezni Románia és a ma-gyar állam között. Örökre kettémetszi a ro-mánság összefüggését, mely most a Tiszától a Feketetengerig terjed. Számbeli, anyagi és értelmi sulyával agyonnyom minden dákóro-mán törekvést; társadalmilag tesz lehetetlenné minden irredentista törekvést.”

Ebben összpontosul Beksics cikksorozata, ez a lényege a füzetnek. A mi ezután követ-kezik, az a székely nép bajait, az orvoslás módját jelzi.

Mindenekelőtt fejleszteni, államilag segé-lyezni kell a székely ipart, hogy ne az ipa-ros, hanem az ipartermék menjen be Romániába. „És sietnünk kell, — ugymond — mert egyszer csak azt vesszük észre, hogy Románia megcsinálta a maga iparát. S hozzá nagyrészt a mi kivándorlott székelyünkkel csi-nálja meg. Akkor azután nemesak ki nem vihetünk Romániába, hanem meg kell érnünk azt a szégyent is, hogy Romániából impo-rtálunk iparcikkekét. Piacz leszünk s nem termelő Románia irányában. Vevő és nem eladó.”

Valóban közel állunk ehhez. De nem-csak a Székelyföld, hanem Erdély általában. Iparunk a legnagyobb mértékben pang s csak még egy ily év és iparosaink menthetetlenül elvesznek. Hiába csinálunk kulturegyleteket, hiába emelünk iskolákat, — ha elveszni en-gedjük magyarságunk nagy részét képező ipa-rosainkat.

A Székelyföld ipara fejlesztésre vár; de városaink ipara kifejtett, — iparosaink ke-nyerre várnak.

Ezt tartjuk mi Erdély egyik főbajának. Ebben látjuk veszélyeztetve a magyarságot. Városok, mint Kolozsvár, Brassó, Maros-Vásárhely, Kézdi-Vásárhely, hol az iparos elem csaknem tulnyo-mó, egyszerre fognak aláhanyatlani. Ezen a társadalom nem segíthet, csupán az állam, a kormány.

Szakítani kell a ccentralizáció elvével. Az állami szükségleteket deccentralizáció ut-ján kell beszerezni. Az állam adjon kenyeret az iparosoknak s ne támogassa azon vállalko-zókat, kik a szegény iparos véres verejtékén gazdagodnak. Mindenekelőtt a már meglévő ipart kell élet- és versenyképessé tenni s csak azután újabb ipart teremteni. Ez semmi ál-dozaot az államtól nem kíván.

Beksics különösen a textil- s faipar eme-lését látja szükségesnek. Igaza van. Csakhogy könnyebb egy várat megvédeni az ellenség ostromai ellen, mint azt elejteni s újból vissza-venni. Ha az állam gyorsan nem jó segítségre, félünk, hogy később elejétől kell kezdeni. — A Székelyföld vasutja fontos, az tagadhatat-lan. Követelik strategiai, kulturális és indusz-triális érdekek. Erről vitatkozni nem lehet. Legfeljebb sajnálkozni, a miért nincs. De azért az a vasut maga ipart teremteni még nem fog, a nélkül pedig így is, úgy is elpusztul a Székelyföld. A kelet kitűnő piacz, de szá-munkra már félig elveszett. Azt vissza többé nem hódíthatjuk. A mit egyszer Romániában a németek elvettek tőlünk, az örökre elveszett. Nem félünk mi a romániai ipartól, hanem a németekétől. Azért oda kell törekednünk, hogy ha amazt már elvesztettük, tartsuk meg a honi piacot.

Emeljük iparunkat oly tökélyre, hogy a behozatal és kivitel közötti egyensulyt helyre-állíthassuk. Emeljük annyira, hogy fedezhes-sük magunk szükségletét. S ha elvégre elvesz-

tettük is Romániát, ha a Székelyföld be leend hálózva vasutakkal, még nem veszett el az erdélyi ipar. Le kell szállítani a vasuti ta-riffákat. Erdélyből kell ellátni a nagy magyar Alföldet iparcikkekkel. Ez az egyetlen ment-ség szerintünk.

Erre hívjuk fel Beksics Gusztáv figyelmét. Ő a multtal nem akar foglalkozni. Jól teszi. Majd foglalkoznak azzal a historikusok. A je-lennel s jövővel foglalkozik. Annál inkább kell ezt figyelmére méltatni. E nélkül hiába emeljük a székelyeket, hiába bármi. Ha a Bánság s az Alföld Magyarország gabona-tár-háza, akkor Erdély a gyár-, azaz ipartelepe. A mi előnye az iparnak csak lehet, itt mind megvan. Nyersanyag, vizerő s olcsó munka-erő s ezenfelül hatalmas magyar iparos elem. — A nemzetiségek magatartását csak ez egy uton lehet ellensúlyozni. A szászokat csak ezzel lehet a magyarságnak megnyerni. Ne-künk erős meggyőződésünk, hogy az ipar eme-lése Erdélyben az egyetlen eszköz, melylyel a szász elem teljes megnyerése biztosítva van. Azért is küzdünk mi annyit s oly szakadatla-nul ez irányban; azért is kopogtatunk min-denütt, a hol csak lehet, s fogunk kopogtatni addig, a mig célunkat elértük.

Mindenekfelett magyar szempont vezérel itt minket s nem Brassó mint iparváros par-ticipiális érdekei. Beksics az erdélyi magyar ügy legifjabb, de talán leglelkesebb harczosa; üdvözljük e téren. E cikksorozata — bár kizárólag a Székelyföld érdekeivel foglalkozik — ezen célnak akar szolgálni.

Üdvözljük e füzetet! üdvözljük kitűnő szerzőjét, s midőn mély hálánkat és köszöne-tünket fejeznők ki neki, csak kérjük, tekint-sen mélyebben Erdély viszonyaiba s majd ta-lál ott még oly általános bajokat, melyek a székely-ség által egyedül nem orvosolhatók. — Nem helyi, partikuláris bajok ezek, hanem az össz-magyarság bajai.

A Székelyföld megérdemli az ország leg-nagyobb mérvű pártfogását. Érdemesíti poli-tikai fontossága, népének szorgalma, s mi hisz-szük is, hogy az ország e pártfogást tőle meg-vonni nem fogja. S hogy ezt ne is tehesse, azért küzdeni érdeke az egész erdélyi magyar-ságnak, de egyszersmind az országnak is.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Két királynő.

— Beszély. —

Irta: Sacher Masoch.
(Folytatás.)

12)

— Ön itt, Laura, — mondá Makár kissé elhal-ványulva — mit keres nálam?

Csakugyan Victorini volt, teljes pokoli hatalmá-val; közepes termetű, telt alakja, kárhuzatos bájjal himbálózva csipőjén, kerek arca bársony bőrével, duzzadt, konok ajakával és furfangos, pisze orrával, fekete madonna hajával és szemével, melyet egyik él-czes imádója, két jól ismert képre czélozva: egy éj Velenczében és egy éj Nápolyban nevezett. Fejét Rem-brandt-kalap borítá, piros tollal s a bájos és csilámló csecsebecs fölött, mely rajta lobogott és csengett, hosz-szu, fekete bársony bundát hordott. Nem felett Ma-kárnak, hanem motozni kezdett tudós butorzata kö-zött, kaczagott és lehányta holmiját, először a kar-mantyút, azután a keztyűt, fátolt és kalapot. Makár különös izgatottságot vett észre rajta, de ő is érzett bizonyos édesded aggodalmat, varázskörének lengését. Ekkor hirtelen karszékre ült és tréfásan nézte.

— Hogy mit keresek itt? — kérdezé harsz-vágygal, de rezgő hanggal. Hogy békóba verve önt, magammal vigyem. Bálint untat, szükségem van öre és... ön jól tudja, hogy ha föltettem valamit ma-gamban, se isten, se ördög meg nem akadályozhat abban.

— Nem értem önt, Laura, — viszonzá Makár

fagyosan, és azt hiszem, hogy ön még kevésbé ért.

— Nem is fíradok azzal, hogy bogarait keres-sem, — felelte vidáman, — csupán azt akarom, hogy ismét szerelmes legyem belém, ez az egész.

Ezzel fölkeit és egy darab ideig némán járkált, körülragyogtatva a bársonynak játszadozó fényétől; aztán füttyörszni kezdett. A madarász füttyje volt.

— Kérem, ha mondanivalója van... — szólalt meg Makár, ki véget akart vetni a nyomasztó hely-zetnek.

— Hiába! — felelte, még folyvást gunyosan. — Nem tehetek róla, hogy gyöngém van ön iránt; elég vigyázatlanul bocsátottam el kalitkámból és csak most látom, hogy hó szivét nem egykönnyen nélkülözhetem. Ezzel gyöngédén ölelte körül puha karjával, mi-közben ajka annyira közel ért Makáréhoz, hogy ez érzé forró lehelletét.

— Ön gyűlölni akar, — folytatta — de tudom, érzem, hogy szeret.

Makár gyöngédén bontakozott ki karjai közül. Szeretreméltósága ugyanazt a benyomást tette reá, mint az anya édelgése, ki rossz gyermekét czukorká-val csalogatja magához, miközben kegyetlen ravasz-sággal rejtí háta mögé a virgácsot.

— Ön arra kényszerít, szép asszony, hogy ud-variatlan legyek, — mondá Makár fagyosan.

— Ön ugy tesz, mintha közönyös volnék önre nézve, — viszonzá — de én nem hiszem!

— Mily csalódás!

— Szeretett-e, Makár? Igen, vagy nem?

— Igen!

— Akkor most is szeret!

— Ön feledi, mi van e szerelem közt: árulása, párbajom, a hetek, melyekben küzdöttem a halállal, midőn önnek eszébe sem jutott, hogy az ön miatt haldokló gladiator után kérdezősködjek. . . .

— Ez nem igaz, Makár! — mondá Victorini büszke szilárdsággal. Egyszerre megváltozott, sötét pir és sápadtság váltakozott arcán és szeme szokatlan fényben ragyogott. — Önnél voltam, midőn sebesülten feküdt; nem hazudom.

— E szerint ön volt az ördög?

— Én, — viszonzá hirtelen — én voltam az ördög, ki a fekete hullámokból kelt ki, melyek ismét itt vannak és körülzúgják önt. . . . védekezzék, ha teheti. —

Miközben ezeket mondá, néhány kárhuzatosan gyönyörű mozdulattal kibontá haját és szétválasztá köpenyét.

Fekete fürtei elboriták vállát és végig szaladtak a hátán és a fekete prém halkkal és ragyogva himbá-lózott amazon-keble körül, mint az éjjeli tengerhullá-mok. E pillanatban elragadtató volt, a nagyság, a valódi szenvedély bizonyos vonása látszott rajta, mely mélabus bájjal párosult, a hosszú pillák bűvös árnyé-kot vetettek szemének villó fényére és duzzadt ajakán mély fájdalom honolt.

Makár megindult és el volt ragadtatva, mert pillanatra ismét eszményként állt előtte. Laura észre-vette a hatást, melyet reá gyakorolt, de korán dia-dalmaskodott. Piros ajakán kárörvendő mosoly rezgett és akkor szétszakadt a bűvös szívhurok, melyet feléje vetett volt.

(Folytatása következik.)

B e l f ő l d.

Hazatért miniszterek. Báró Kemény Gábor közlekedési miniszter október hó 31-én, Tisza miniszterelnök s Szapáry pénzügyminiszter 1-én tértek vissza Bécsből Budapestre.

A delegációk működése. Bécsből 31-ről keletel sürgönyzik: A magyar delegáció külügyi, hadügyi, tengerészeti és pénzügyi albizottságai jövő csütörtökön november hó 5-dikén az illető albizottsági jelentések hitelesítése végett üléseket tartanak. A magyar delegáció legközelebbi összehívása jövő pénteken, november 6-án délelőtt 10 órakor lesz, mely alkalommal elő fognak terjesztetni a hitelesített albizottsági jelentések. Ezen ülés után az egyesült négyes albizottság a meg szállási hitel ügyét veszi tárgyalás alá.

A keleti válság.

Sophia, nov. 1. A bolgár kormány hivatalosan megcáfolja a szerbek amaz állítását, mintha elzárta volna a határt és megparancsolta volna a bolgár csapatoknak, hogy öljenek meg mindenkit, a ki a szerb határt átlépi. A határon levő bolgár hatóságok Szerbia ellenséges magatartása daczára soha utast nem tartóztattak fel, ha az oly ponton akart áthaladni a határon, a hol a vámország létezik. Bolgár önkéntesek pedig már azért sem nyugtalaníthatják a szerb határhelyéseket, mert a határ mentén rendes bolgár csapatok és nem önkényesek állomásoznak.

London, nov. 1. Az a jegyzék, melylyel a hatalmak tudtára fogják adni Sándor fejedelemnek, hogy a status quo ante helyreállítását szükségesnek tartják, olyan enyhén lesz tartva, a mint csak lehetséges.

Skutari, nov. 1. Montenegróban egész csöndben nagy előkészületeket tesznek esetleges akcióra. 24 ezer embert teljesen felszereltek téli hadjáratra. Mindez azonban minden feltűnés elkerülésével történik. A skutarii koakban azonban jól vannak értesülve s ellenrendszabályokat foganatosítanak.

Magyar érdek Erdélyben.

— Beksics Gusztáv. —

(S.) Legtermékenyebb és legfáradhatatlanabb publicistánk külön füzetben bocsátotta ki azt a cikksorozatát, mely a „Székely Nemzet” hasábjain látott napvilágot. Címe: Magyar érdek Erdélyben.

Ha Beksics munkálkodását nem ismernők mi, a kikért munkál, ki tudjon akkor . . . rólunk? Elveit is tudnunk kell, különben nem tartottuk volna föltétlen áldásnak, hogy oly férfi lett képviselőnk, érdekeink közelebbi védelmezőjévé, kit nézeteiben magas látkör, lelkében kimeríthetetlen buzgalom jellemez!

Mi van tehát e füzetben? — tudhatja ki-ki. Beksics az u. n. gyakorlati genius embere, kit az eszmék terén következetesség s állandóság karakterizál, rajtaállítás mindaddig, míg török-szakad, az idea meg nem testesül. Tehát magyar természet, szemben a német böcsészet abstract elmélkedőivel, kiknél a tett csak gondolat.

A legnemesebb értelemben vett „semper idem”-férfiu álláspontja nyilvánul e kötetben is:

szilárdul megállani a liberalizmus egészséges politikai elve mellett;

feloldani a társadalom erkölcsi erőit az államban..

E kettős eszköz visz szerinte az egységes Magyarország, mely valóban egységes lesz, vagy nem lesz. —

Nem tartozik azokhoz, kik az államot a magok lelki inertiajokban örömet azonossítják az égi gondviseléssel.

De azokhoz sem tartozik, kik az együttlétet a társadalom által másként is vélik szilárdíthatni, mint a cultura munkái által.

Beksics sem nem absolutista, sem nem forradalmár, épen a mint cultusminiszterünk pár nap előtt Guizotról oly szépen kimutatta.

Szószerint vett „életrevaló” kiindulás ez, mert okosan számol (nem hiába szereti Beksics a statistika számait) az adott viszonyokkal s a szívnek is (nem hiába volt Beksics megelőzőleg poéta) megadja aztán a maga jogos aspirációit.

Magyarországot át kell alakítanunk. Ez első meggyőződése. — Mi által? az intelligencia által! Ez a második.

Erősítsük a városi magyar elemet, segítsük prosperálásra a magyar foltokat a mappán; tegyük a magyar elemet nemzetgazdaságilag élhető állapotba mindenfelé. Itt az állam feladata és itt a társadalom saját önségéje.

Siessünk pedig ott leginkább, hol a sebhetlen niebelungi hős sebhető halálra van. Erdélyben!

Erdélyben végső ideje, hogy állam és társadalom összefogva kisugárzásszerűleg fölkarolja a magyar elemet, az elvesztettet visszahódítsa, a veszendőt megtartsa, a törekvőt előmozdítsa.

A törekvők törekvéje közt, erjesztő kovászul mindenek fölött a székelység.

Nem ide tartozik konkrét taglalás alá venni a „Magyar érdek Erdélyben” lapjain az ép most említett célra tett javaslatokat.

Meg fognak azok jelenni a parlamentben is s mert a mi szükségünk, ismerjük is. A székelység agriculturalis, ipari fejlesztése, vasut, forgalmi centrumok teremtése és a többi — hadd tárgyalják ezeket most már királyhágóntuli lapjaink, ha csakugyan adnak valamit Erdély életére, az ország életére. Mi itt csak köszönetünket fejezhetjük ki Beksics Gusztávnal szemben, hogy figyelmét s a figyelmet felénk fordítani sziveskedett.

Eddig általában úgy szoktuk meg, hogy fővárosi hírlapjaink legtöbbje styl tekintetében igen gyönyörű, helyismeret szempontjából azonban vajmi hézagossá jő-akarattal irt és lelkesedett mellettünk: ha akad tehát egy valódi barátunk, ki a szó melegéhez az alaposság világosságát is társítja s úgy ajánl az ország szíveségébe, melyre valóban szükségünk van, ne feledjük, hogy a hála szava a legelső, melylyel iránta tartozunk.

Általában nagy jó az, hogy jeleseink kezdenek foglalkozni velünk a nyilvánosság előtt.

Szathmáry György már korábban hallatta junkat, s most, mint hitelesen tudjuk, egy nagyszabású munkán dolgozik fölülünk; közelebb utazta be Erdélyt Grünwald Béla s élményei eredményét már is sejtettük a „Pesti Napló”-ban és a „Budapesti Hírlap”-ban. Horváth Gyuláról már korábban tudtuk, hogy terjedelmesebb tanulmányon dolgozik.

Most itt van Beksics.

Ha az említett trilogia hasonló lesz a hatalmas introduktiohoz, vagy ha a „Magyar érdek Erdélyben”

írója tovább forgatja értünk a fegyverek legfensége-sebbjét, a tollat, megérhetjük, hogy Erdély Jókai Mór egyik regénye hős alakjával fogja mondani: „Előre megyek! Előttem Gabriel, jobbomon Azrael, balomon Michael és nyomomban Raphael!”

Román lapszemle.

Sciam bine că sunt în parlamentul nostru oameni de gâlcă, cori cred d'a lor datoria se redice praf până la cer ori de ti se vapresinta cea mai mică ocaziune” azaz: „Tudtuk jól, hogy vannak képviselő házukban kötekedő emberek, kik kötelességüknek tartják minden legkisebb alkalommal port verni az égig; „cari aduc furtuna în geamantan”, azaz: a kik a vihart uti börtöndjükből hordják. Ki írja és mire czéloz az író ezen szavaival? A bukaresti „Telegraful” írja október 29-iki vezércikkében a romániai ellenzékéről, de e megjegyzés ma nálunk is alkalmazható. A mi mérsékelt ellenzékünk előbb a dél-magyarországi nemzetségekre vetették magukat, ott verték fel a port az égig, aztán a párt egyik kiváló tagja lehozta utibörtöndjében a vihart az erdélyrészi nemzetségek közé s most már gyönyörködhetik benne. Dudol már nem a „Nemere”, ez a székely vihar, hanem a Crive-tiu, ez a romániai vihar, melyről azt jegyezte volt meg, egy romániai nyugalmazott tábornok egy toasztjában hogy: nem támadhat a Kárpátokon olyan vihar, mely a romániai és a magyar korona alatt élő románokat egymástól elszakíthatná. Kellett ezt a Crivecet a mérsékelt ellenzék derék szónokának, kinek hazafiságához kétség nem fér, utibörtöndjében hozzánk felhozni és itt egekig nyuló port verni fel? Bizony nem kellett. Itt van és így visszhangzik a „Gazeta” 232. sz. vezércikkében. „A kolozsvári lapok mindig azt kérdezik, miért képezünk folyvást ellenzékét ezen állam — tehát nem Magyarország, csak ezen állam, mostani kormánya ellen. Mi felettünk nekik és minden nap kimutattuk a kormányzók és közegeik törvénytelenégeit. Azonban sehogy sem akarnak velünk komolyan vitatkozni, hanem folytonosan rágalmaznak (sic) a magyar közönséget ellenünk ingerelvén. Meg lehet, hogy szóba állnak a magyarországi kiváló magyar képviselővel, a ki azért látogatta meg Erdélyt, hogy viszonyainkat tanulmányozza és a ki tapasztalatait a „Budapesti Hírlap”-ban egy vezércikkben adta közre.”

A szerzett tapasztalatokat a „Gazeta” is szóról-szóra közli, mely a „Gazeta” szerint sok rossz vért csinált Kolozsvárt a magyarok között, aztán siet közölni a „Kolozsvári Közlöny” cikkét, a melyre azt jegyzi meg, hogy „a ki mentegetődzik, önmagát vádolja.” Helyesen jegyezte meg a „K. Közlöny”, hogy: „Szabadíts meg, oh uram, barátainktól, elleneinkkel valahogy elbánunk mi magunk is!” Lehozta Grünwald Béla uti-börtöndjében hozzánk a vihart, már hadd fujja ki magát e furtuna a „Pesti Napló”, „Budapesti Hírlap”, „Gazeta”, „Tribuna” és „Luminatorulu” hasábjain; na meg a Dimbovicza partján. Láttunk mi ennél már külön vihart is elvonulni a magyar szabadelvű kormánypárt feje felett. Hogyan is mondja a népdal? „Csak úgy nézem az időt alóla. Még a jég is visszapattan róla!” Sok rágalmat fog pártunk felé hajtani ez a Crivecz, de visszapattan azokra, kik azokat nekünk szánták. Mert nem a rossz közigazgatás, nem a hiányos igazságszolgáltatás a bibéje a mi nem-

Hegedű szóban szép mese . . .

— Allegoria. —

K . . . városában nagy előkészületeket vannak, a városi közönség színe-java iparkodik megjelenni a hangversenyen, melyet jótékony célra rendez több lelkes úri nő . . .

Képzelem mily unalmas arcczal veti félre a kedves olvasó e lapot, gondolván, hogy a béli, hangversenyi színelőadási, stb. referádák már a tárczába is befurakodtak, ijedelmére minden komolyabb dologgal foglalkozóknak. De ne tessék ezt hinni. Csak egy különös kalandot beszélek el, melyet most eszembe juttatott valami.

Megjelentem én is ez estélyn . . . de mitegy 1/43 órakor indultunk haza, a teremben kioltották a gázt, a zene elhangzott s ott, a hol azelőtt pár perczel kedves társaság mulatott élénken, fesztelenül: most ásitózó pinczerek foglalják el a tért, rakosgatva, rendezgetve, számlálva a nyereséget . . .

Kábultan a zajtól, kifáradva a táncztól, elbódítva a sok fényes szempár tekintetétől: barangolok én is hazafelé . . . elandalogva, elgondolkodva . . . Mellettem elszállingózik egy-egy elkésett mulató: árnyéként tűnnek el . . . itt-ott kutyaugatás hallszik: nem figyelem meg . . . a toronyóra üt: nem siettetni lépteimet . . . mintha nem a földön lennék. Érzékeim még mindig varázs alatt állnak . . . szemeim folyton látják a kedves zenét . . . karjaim önkénytelenül kitarulnak . . . édes terhet érzek vállaimon . . . s keringve tánczolvá rohanok tova . . . lábaim tánczlépéseket tesznek, mig-nem megbotlom egykőbe . . . s ez magamhoz térít.

De a valóság ismét eltűnik . . . ismét elmerem-

gek . . . gondolataim szétfutnak . . . érzékeim más világba ragadnak: míg valami göröngy eszembe juttatja a valót . . . Felváltva folyik ez hazáig, otthonomat igen kényelmesnek, rendkívül nyájasnak találom.

Gépiesen gyujtok világot, a gyufa mintha balzsam illatot terjesztene, lángja mintha rózsaszín lenne . . . Fejem mindinkább zug, olykor nem tudom mi a való, s mi a képzelet. Lakásom mintha megelevenednék, sajátos hangzavart hallok; minden butoradabom susog . . . hol édes szavakat, hol kedvenc lassu csárdásomat, hol keringőt, hol rendezői kiáltásokat hallok. Különös hangverseny ez; mintha egyszerre több zenekar különféle darabokat játszanék s még se disszonálnának . . .

Ledőlök, a hangverseny mindinkább csendesül, mind lágyabbak s lágyabbak lesznek a hangok. Ébren vagyok-e vagy álmodom? nem tudom. Érzem szívem dobogását, vérem lüktetését: hallom nehéz lélekzetemet: de mindezt oly különösen: mintha malom zakatolna, folyó rohanna, gőzös vágatna . . .

Körültekintenek, de nem tudok mozdulni, szólanék, de ajkam nem tudom felnyitni: csak látok és — látok:

Szobám ismeretlen alakokkal népesedik meg . . . alakokkal, melyek le nem írhatók . . . fejetlen emberek, szárnyatlan madarak, repülő halak, mozgó fák, éneklő virágok . . . s mindig többen, mindig többen . . . a mint számuk szaporodik, tágul szobám is . . . Egy-szerre már el is tűnnek falai, szabad téren vagyok . . . az alakok mindinkább ismertebb s ismertebbekké valnak s rövid idő alatt gyönyörű tájkép áll előttem.

Hajnali pirosság pótolja az ég kékségét; az erdő

fáit legszebb virágok teszik . . . a mező pázsítja borsony finomságu . . . a csermely gyémánt tisztán folyik tova . . . végtelen boldogság, ünnepies csend honol e vidéken: lelked epedve vágyakozik oda, úgy képzeld, hogy ilyen lehet a hely, mit álmodban fut a képzelet.

A tájék egyszerre megnépesül: apró kis lények kergetőzve, játszadozva jelennek meg; majd felrebbenve, majd leszállva a földre; majd elbujkálva, majd ismét eltűnve; hol összefogózkodva, hol szétválva; a legtarkább, a legkésőbb csoportokat képezve. E lények lepéknek látszanak s nem azok, azt hinnéd, hogy szárnyas emberké: de arczok oly tiszta, oly ártatlan, hogy nem lehetnek földi lények.

Távolról most más csoport közeledik, a mint e tündérek a csoportot megpillantják: lázas munkába fognak s a legszebb koszoruk, csokrok, virágfüzerek egész özönét gyűjtik s állítják össze.

A csoport ez alatt egészen előre halad, s mind jobban és jobban szemügyre vehető: a középpontot egy kocsi teszi a legszebb kagylóból készítve; csupa gyöngy, csupa koral az egész remek alkotmány. Hat fehér galamb van elé fogva s rózsaszínű selyem szalagokon huzzák maguk után. A kocsit a kísérők nagy tömege veszi körül: elárvult gyermekek, elaggott férfiak, özvegygye lelt nők: a nyomor és inség kiáltó tanu-jelei. Ott ül az éhség lesóványodott arczukon, a gyengeség ingó tagjaikon, a betegség láza fénylő szemekben, a kétségbeesés egész lényükön . . . S e tömeg mily áhitattal közeledik, tolong a kocsi körül s igyekszik a bennülő nő ruhájának szegélyét érinteni, s a ki ezt tehette boldognak tűnik. S ki lehet e nő?

(Vége következik.)

zetiségünknek, a mint ezt a mérsékelt ellenzék most felkapta. Hanem várjuk el, míg kidudorják magukat a felkapott jelszavakra a mi nemzetiségi lapjaink s aztán meglátjuk, kinek volt s lesz igaza.

Lám, a „Tribuna“ közölve a „Pesti Napló“ ismeretes cikkét, már előre azt mondja, hogy gyógyíthatatlan rövidlátásban szenvednek a confraterek.

Várjuk el tehát, hogy gyógyítsák ki a mérsékelt ellenzékét rövidlátásából a brassói és n.-szebeni nemzetiségi lapok.

És mikor hozta utiböröndjében hozzánk a mérsékelt ellenzék kiváló férfja ezt a vihart? Akkor, mikor az „Irredenta română“ által felkavart por már szállani kezdett; mikor úgy a magyar, mint a nemzetiségi erdélyrészi lapok kezdetek az irredenta-ról napirendre térni s midőn még a legizgatottabb román lap is, a „Tribuna“, ezt észlelni jónak látta idei 238. sz. vezércikkében. Igaz, hogy nyomban közöl ezen vezércikké után a bukaresti „Románul“ után egy pattogó cikket, de ha még a budapesti lapok egy-némelyikéről is sajnosan kell észlelnünk, hogy nincsenek tisztában az erdélyrészi viszonyokkal, úgy a „Romanul“-tól sem vehetjük rosszabb néven, ha összevissza beszél toronyát-boronyát, midőn rólunk kegyesen megemlékezik. — Nem kívánjuk s terünk sem engedi tüzetesen foglalkozni a „Romanul“-lal, mely születése óta izgatja olvasóit Magyarország területi épsége ellen, annyit még is sietünk megjegyezni, hogy rossz szolgálót tesz az erdélyrészi románságnak, akkor, midőn minden kigondolható visszaélést a magyarságra, az ország kormányának nyakába akarja vágni, a románságot pedig szent angyaloknak tünteti fel. Megteszi a n.-szebeni „Tribuna“ a „Romanul“ nélkül, is sőt a „Budapesti Hírlap“ és „Pesti Napló“ nélkül is, hogy ne csendesedjék olvasóinak kedélye. Idei 237. sz. vezércikkében az erdélyrészi gör.-keleti es gör. kath. érsekeket támadja meg azért, hogy ezek naponta több tért engednek az állam nyelvének az egyház kebelében. „Nálunk románoknál ma a nemzetiségi érzület felül áll a vallásos érzületen és elidegenedünk attól az egyháztól, mely nem védbástyája nemzeti fejlődésünknek. Tűrünk, alávétjük magunkat, de lemondani kép-telenek vagyunk. az elégedetlenség napról-napra terjed és szó sincs arról, hogy a bevégzett tényeket véglegesen elfogadjuk, hanem a mennyivel többet elvesznek most, annál többet fogunk akkor kérni, midőn a monarchia és a trón érdekei kérhetendik, hogy ne legyünk a szavakban nehézkesek, s nagyon együgyűek.“

Volt-e szükségünk az uti-böröndben hozott — furtuna in geamantan — viharra? Czenkalji.

Traján és a románok.*)

Egy brassóvidéki oláh paraszt mutatott egyszer e sorok írójának egy régi rézérmet, a melyen Traján római császár arcképe volt a megfelelő körirattal; s azon kérdésemre, hogy tudja-e, ki volt az, kinek a képe ezen a pénzen látható? tudatlanságom felett mosolygva, így világosított fel: ez, uram, a hies Traján császár, a rumunok ősapja!

Most legalább tudtam, hogy az oláhok „jó házból“ származnak; s ezt nem is irigyeltem tőlük; gondolván magamban: ha a csiga és a tekenősbéka jó házból származnak, miért ne azok is?

Vége Traján is csak úgy származik Ádám és Évától, mint az oláhok; és nem vagyunk-e ezen le-származásnál fogva mindnyájan testvérek? és kell hogy elnézzük egymásnak azt az ártatlan hiúságot, ha híresebb testvérünk nevével szemérmesen takaródzunk. kivált akkor, midőn a vérbeli rokonság erre minket feljogosít.

Itt eszembe jut Gellert német regéköltő fivére, ki vívómester volt. Rabenertől egyszer egy urhölgy kérde: „Ki ez?“ — „Nem bir saját névvel, s így segít magán fivére nevével.“ Én azt tartom, nem tett ezzel rosszat, bár nem volt az ő érdeme, hogy híres testvére volt.

Azonban napjainkban, midőn megszoktattak bennünket az „i“, „y“ végbetűkre nagyobb súlyt fektetni, mint akármily cifra és bármiképpen kiérdemelt tudori oklevélre, és a midőn az idők minden nyomora mellett nem resteljük sorba járni az antiquáriusokat, elhanyagolt s rég eltévedt armális levelünket puható-lándó: ily arisztokrátikus időjárásban az imént kifejtett liberális elvekkel többé kijönni nem lehet; és a példabeszéd szerint azzal mai napság „kutyát sem lehet kicsalni a kemenczéből.“

Ne vegyék tehát román atyáinkiai rossz néven, ha mi, mint szintén ezen mozgalmas idők gyermekei, az általános áramlatnak engedve, — megvizsgálni bátorkodunk, ha vajjon a régi rómaiaktól való le-származtatásuk történelmileg bebizonyítható-e; avagy az egész nem-e csupán oly rögeszme, mint a — nap-lapó elméncz fejéből eredett — nagy Dákó-Románia, birodalom téveszméje.

Az oláhok, mindenkinek, ki hallani akarja, a meggyőződés legnagyobb komolyságával mondják, hogy ők bizony a régi rómaiaktól erednek: s szeretnek különösen Traján császárra hivatkozni, ki Dákiát meghódítván, egyes helyeket kiszolgált katonákkal megtelepített.

Nézzük hát, mit mond erre a történelmi igazság. Az aldunai partvidékeket a legrégibb időkben skythák, geták és dákok vándortörzsei lakták. Miután Thrákia, Illyria s egyéb szomszédos római tartományok a harcász dákok gyakori támadásainak ki volt téve, Róma ismételtén kiküldötte ellenök légióit; még Traján két nagy hadjáratban (101—106) Dákiát elfoglalván, római tartományná átalakította és a birodalom minden részeiből behívott rómaiakkal megtelepítette.

A góthok betörése (270) megakasztotta ezen telepek virágzását és Aurelián császár a légiókat Dákiából visszavonván, a telepítvényesek nagy részét a Dunán át Mösiába vezette. Erre elárasztották a barbárok az egész vidéket. Hunnok, gepidák, (450) avarok, (555) szlávok, bolgárok, (680) magyarok (830) petsenegek (900) és kunok (1050) egymás után elfoglalták.

A germán törzsek, rövid itt tartózkodás után, eltűntek; a szlávok és finnek ellenben egybeolvadtak a visszamaradt dákok-római elemekkel, ilyképpen képezvén az ugynevezett római népet, melynek további viszontagságairól majd egy évezred történelme alig tud valamit.

(Vége következik.)

Román vámszerződés.

(Vége.)

Ha fenti programm keresztülvihető volna, akkor idegen gyárosok- és munkásoknak tömegesen kellene bevándorolniok, holott a fenti követelmények 4-ik pontja szerint a nemzeti ipar a benlakó idegenek versenye ellen megóvandó.

Románia sem fogná megbánni, ha ott gazdasági-lag helyes alapelvek igazbá vétetnének, mert a történelem tanúsága szerint a virágzó kereskedelem és emelkedő népjólét főfeltételét a közlekedés lehetőleg legnagyobb szabad volta képezi.

A gondolatok szabad közvetítése mellett a kormányok részéről követett akadályozó kényszer és kiadott változó szabályrendeletek alatt mi sem szenved annyit, mint a forgalom.

Ámde a nyugot-európai államok mindenesetre forgalmuk tekintetében a tengeri utra vannak utalva.

Másképp állnak azonban a dolgok Közép-Európa tekintetében. Ez kénytelen a száraz utat mint rövidebbet választani. A ki ezt birja, a nagy forgalom miatt saját érdekében kénytelen áldozatokat hozni.

Épen a magyar államnak jut a feladat a közép-európai államoknak a kelethez az utat megnyitni és az ezáltal keletkező forgalmat minél inkább megkönnyíteni, mert a közép-európai államok és az orientális országok transitja a mi területünkön át minden tőlünk kitelhető eszközökkel, sőt áldozatokkal is elősegítendő, miután mi megkárosíthatjuk a transit-forgalmat, de nem akadályozhatjuk a productiót a kereskedelmi utak szerzésében és megtalálásában. Épen a rémitő vidéki fuvartételek, melyek a kereskedelmi utakat terhelik, nemcsak a mi vasuti forgalmunkat károsítják, hanem iparunkat is, melyek szintén csakis olcsó fuvaros védelme alatt fejlődhetnek. És mert Romániának is szüksége van ezen kereskedelmi utakra és olcsó fuvarra: az áldozatok, melyek itt talán meghozandók, nagy mértékben ellensúlyozva lesznek azon előnyök által, melyek kereskedelmünknek megadandók.

Románia maga részéről alig fogja félreismerni, mely előnyei lehetnek és lesznek, ha egy nagyobb gazdaságilag inkább egyesült kereskedelmi területhez csatlakozhatik és anyagi érdekei bizonyos irányokban ez által bizonyára leghathatósban lesznek becsülve, jobban mint prohibit-systemák által, melyek állandóan anélkül sem lesznek fenttarthatók.

Midőn bizalommal közöljük Excellentiáddal kéréseinket és nézeteinket, im alázatosan esedezünk azoknak lehetőleg számbavétele iránt.

Fogadjá Excellentiád különös tiszteletünk és kitünő nagyrabecsülésünk kifejezését, mely után maradtunk Excellentiádnak alázatos hivei.

Brassó, 1885. augusztus 12-én.

Ipar- és kereskedelmi egylet Brassón.

Színház és művészet.

Mindszentek napjának tradícionális darabja Raupach érzélgős, rémes »népdramá« ja, tegnapelőtt adatott. A szerencsétlen ifju pár Wurm urban (Konrad) és Felsmann kisasszonyban (Mária) hivatott személyesítőkre akadt; különösen az utóbbi helyenként megható játékanak hatása a közönségre a zsebkendők gyakori igénybevétele által nyilatkozott. A betegségtől zaklatott s kapzsi molnárt Lobe ur nem tudta játéka s ifju mozdulataival elfogadhatóvá tenni, míg Bocka ur pompásan adta a philozophikus sirását. — Az első sorok kivételével a színház egészen megtelt.

* * *

Tegnap, nov. 2-án, d'Emery s Corman népdramáját, »A két árvá«-t adták. Valóságos boulevard-darab, tulzott szituációkkal, bonyodalmas, erőszakolt cselekvéssel. — Két, Párisba érkezett árva leány sorsát tárgyalja, kik egymástól elválasztva, végre sok viszontagság s a közönség idegeire borzalmasan ható kalandok után, végre ismét feltalálják egymást s boldogulnak; Lujza anyjára talál, míg az idős Henriette vőlegényt kap. Van még a darabban azonkívül szoktetés, párbaj, fojtogatás, gyilkolás stb., mind olyan elemek, melyek már eleve is az irodalmi színvonalon alul helyezik a »Két árvát«, de éppen azért a közönség bizonyos részének tetszik.

A szereplők mindannyian kedvvel iparkodtak szerepök igényeinek megfelelni. Kiemelendő alakítás volt a Haffner (Louisa) s Felsmann (Henriette) kisasszonyoké, különösen ez utóbbi hanghordozásával, ritka játékaival, elegáns toilettejével s megjelenésével, mely a legkényesebb igényeknek is megfelelt. — A darab kiállítása helyenként szinte fényes. Közönség elég szép számban volt.

Dalestély. A brassói magyar dalegylet f. hó 7-én igen diszesnek ígérkező hangversenyt tart, melynek műsora következő: 1. „Népdalegyleg“ Zsaskovszky Edétől; előadja a dalegylet férfi-kara. 2. „Szerlem“ Tschirch Vilmostól; előadja a dalegylet férfi-kara. 3. Ch. Bériot. Fantasie. Hegedűn előadja dr. Matyéka Károly ur; zongorán kíséri Frank Lipót karnagy ur. 4. „Esti dal“ Taubert Vilmostól; előadja a dalegylet női-kara. 5. „Bordal“ Egressy Bénitől; előadja a dalegylet férfi-kara. 6. „Népdalegyleg“ Zimay Lászlótól; előadja a dalegylet férfi-kara. 7. „Föl tánczra“, Oesten Max-tól; zongorakiséret mellett előadja a dalegylet vegyes-kara.

Együttal tisztelettel értesítjük a t. cz. közönséget, miszerint a műsor lejártával egyesületünk nemeskeblű barátai által ajándékozott tárgyak az egylet javára külön helyiségben ki fognak sorsoltatni. Midőn ezen kis tombolára a közönség becses figyelmét felhívjuk, tisztelettel kérjük, hogy a hasonló czélból esetleg felajánlandó tárgyakat egyesületi jegyző Józsa Mihály urhoz juttatni sziveskedjék.

Tombola-sorsjegyek darabonként 20 krajczárért kaphatók.

Brassó, 1885. nov. 3.

hazafiui tisztelettel

a választmány.

A „Männer-Gesangverein“ szombaton, okt. 31-én adta első dalestélyét. A „Nr. 1.“ nagyterme, mely ez idén már egy néhányszor csak úgy kongott az ürességtől, ez alkalommal egészen a kényelmetlenségig megtelt. Az egylet ritka hanganyaggal rendelkezik, mi párosulva karnagyjaik Brandner A. s Frank L. szakavatott, ügyes vezetésével, zeneileg élvezetes estélyt nyújtott. Az ép oly gazdag, mint változatos műsorból különösen ki kell emelnünk Gregorovius F.-nek, Weinwurm R. által zenésített gyönyörű „Toszkán dalokat“, melyeket a vegyeskar Giesel k. a. nagy tetszés közt előadtak. Volt azonkívül még hegedű-solo (Linz ur) több sikerült kardal, Stenner ur kedélyesen énekelt három dalt Wolff „Rattenfänger“-éből; szóval, a csaknem kizárólagosan szász polgártársainkból álló közönség nagyon jól mulatott.

Helyi és vidéki hírek.

Halottak napja. Mintha az idő is kedvezni akart volna a halottak irántik egyeletnek. A csunya, havas, szeles idő elállott. A kath. temető szomorúan élénk képet nyújtott. Csak úgy hullámozott benne a közönség, hogy alig lehetett járni. Különösen Papp István, Kászony Istvánné családi sirboltjai voltak a bámulat tárgyai. A kegyelet egyáltalában igen szépen nyilvánult. —

Brassó-vásári mizériák czimen lapunk 125. számában hozott közleményünkre vonatkozólag következőket közölhetjük, mint utánjárásunk eredményét. A mézeskalácsosok panasza teljesen alaptalan, mert hogy jobb helyeket kapjanak, ők maguk ígérnek a helypénzszedőnek 5—6 frttal többet. Ez ellen tehát ne panaszojlanak s arról legkevésbé a

*) Használt források:
Henke, Rumänien Land und Volk. (Leipzig 1877.) »Bulletin de la Soc. geogr. roumaine« Bukarest 1876 Franzos, Aus Halbasien (Leipzig 1876. neue Folge 1877.) Hasden, Kritische Geschichte der Rumänen. (Bukarest 1874.) Lembke, Geschichte von Spanien. Bd. 1 Hamburg 1831. Bd. 2 und 3 Gotha 1844 - 1861. Lafuente, Historia general de Espanna. Madrid 850 - 63. 26 kötet.

városkapitányság tehet. Itt tehát sem az illető városi közegeket, sem a helypénzszedőt közvetlen nem terheli vétség, hanem igenis a mézeskalácsosokat. Különben a kapitányságnál ez iránt panaszt még nem tettek. A mi pedig a másik ügyet illeti, azt utólag a panaszló is helyreigazította, a mennyiben itt sem terheli semmi mulasztás az illető tisztviselőt. — Jól látható azonban, hogy a tolvajt a vásár végeig hűvösre nem tette, hogy az illető iparos vására után járhatott volna. —

A pótadó. Marosvásárhely törvény hatósági bizottsága Győrfi polgármester elnöke alatt 31-én tartott közgyűlésén Szatmármegye felhívására közmívelődési célra egy százalék pótadót szavazott meg.

B. Apór állapota. A szélhűdött Apór b. kir. táblai elnök tegnapelőtt meghalt. A családtagok legnagyobb része megérkezett.

Hadi szolgálati kedvezmény az építő iparosok téli tanfolyamának tanulói számára. A m. kir. Honvédelmi miniszterium közbenjárása folytán a budapesti állami közép- ipartanodában az építő iparosok számára rendezett téli tanfolyam tanulói, ha még e tanfolyam tartama alatt soroztatnak be, a hadi szolgálat megkezdését tanulmányaik bevégezése utánra halaszthatják. Ezen tanfolyamra a beiratások még november hó 9-dik napjáig tartanak; bővebb felvi-

lágosítást nyerhetni a budapesti állami közép- ipartanoda igazgatóságánál (VIII. kerület Főherceg- Sándor tér 4-dik szám.)

Betörés egy bankba. Hód-Mező-Vásárhelyről jelentik, hogy az ottani népbank ajtaját 30 án virradóra tolvajok feszítették fel, feltörték a pénztárt s bankjegyekben 8000 forintot vittek el. Más oldalról azt jelentik, hogy az eltulajdonított összeg kevesebb, mintegy 5900 frt volt készpénzben.

Óriási vihar dult e hó 12-én Labrador keleti partjain. 80 halászbárka hajótörést szenvedett és 300 ember a vízbe fullt.

Vége a turnürnek! Párisból jelentik, hogy a turnür »napjai meg vannak számlálva.« A dán királyi hercegnek az orléansi hercegnővel való lakodalman a menyasszony már turnür nélkül jelent meg. Az előkelő világ hölgyei most egymásután vetik le a csunya divatcikket, úgy, hogy azt nemsokára már csak szobalányok, szakácsnők s legfőlegb néhány rossz izlésű varrónő fogják viselni. Valahára csak mégis vége lesz ezen szemérmetlen viseletnek!

Szerencsétlen vadászatok. N.-Mihályban az ottani ezredorvosnak egyik vadásztársa a balszemét ki-lötte; Álmáson pedig Harsányi Imre miniszteri titkár

szíven lötte egyik társa. Mindkettő élet-halál közt lebeg. —

Kopogó halott. Brixleggben eltemették Sturm nevű hivatalnokot. Mikor a sirba tették, a sirból kopogás hallatszott s azóta mindig hallják a kopogást. Ilyen az a babona!

Egy korona egy életért. Az afgán emir felesége a gyógyító orvosának adta azt a koronát, melyet férje adott neki lakodalma napján.

Kis lutri: Utolsó N-Szeben húzás október 28-án:
7. 51. 74. 27. 58.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. november hó 3-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.77 vétel	8.79 eladás.
ezüstpénz à 20	8.72	8.76
Napoleon d'or (aranypénz)	9.93	9.95
Török lira	10.18	10.22
Orosz imperial	11.24	11.26
Arany	5.88	5.93
Orosz papírrubel	122.—	123.

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**

Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

H I R D E T M É N Y E K.

457./1885. szám.

(253) 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Vöröstorony m. kir. vesztegintézetéhez tartozó segédi lakház átalakítását a nmltgu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium folyó évi 56179. sz. a. kelt rendelettel engedélyezvén, ezen építkezés biztosítására ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik. A költségvetésileg előirányzott vállalati összeg 1546 frt 40 kr-ra, azaz *egyezeröttszáznegyvenhat forint negyven krajczár*ra van megállapítva, mely összeg az árlejtésnél a kikiáltási árt képezendi.

Köteles minden vállalkozni kívánó az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott vállalati összeg 10%-át bantpénzüll készpénzben letenni. — Az árlejtési tárgyalás Vöröstorony m. kir. vesztegintézeti igazgatósága által 1885. évi november hó 16-án délelőtt 10 órakor a vöröstoronyi m. kir. vesztegintézet irodájában fog megtartatni; mire a vállalkozni kívánók azon figyelmeztetés mellett hivatalnak meg, miszerint az ezen építkezésre vonatkozó költségvetés a vöröstoronyi m. k. vesztegintézet igazgatóságnál mindenkor betekinthező.

Brassó, 1885. október 29.

A m. kir. vesztegintézetek felügyelősége,

Szám 6382./1885.

(252) 1—3

Hirdetmény.

Nagy-Küküllőmegye keresdi járás szolgabírója által ezennel közli, miszerint Volkány község tulajdonát képező kocsomároltatási joga három egymásután következő évekre, az 1886-ik évi január 1-ső napjától kezdődőleg az 1888-ik évi december hó 31-éig bezárólag, árverezés után a legtöbbet ígérőnek folyó évi november hó 21-én délelőtti 10 órakor a falusbíró házában haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 120 forint.

Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át az árverezés megkezdése előtt az árverező-biztos kezéhez letenni. Ajánlatok csakis a törvényes kellékekkel ellátottan és árverezés megkezdése előtt fogadtatnak el.

A további feltételek úgy a segéd körjegyzőnél, valamint az alólírt járási szolgabírónál — a hivatalos órák alatt — bármikor megtekinthetők.

Segesvár, 1885. október 21.

A keresdi járás szolgabírója:

Fodor, szolgabíró.

Értesítés.

Az eddig legkitünőbb minőségű, a bécsi cs. kir. kereskedelmi törvényszéknél „hattyu” védjeggyel beiktatott, 275 méter szálhosszu **M. S. S. henger gépozérna**, mely osztrák gyártmány bécsi „**Math. Salche & Söhne**” világterjedelmű cég tulajdona mindaddig meg nem közelítő jóságánál és árkülönbségénél fogva a fogyasztási téren általános elismerést nyert, eredeti árjegyzék után Brassó város és megye részére felállított egyedi gyári raktárban található

Szent Iványi Sománál,
Klastrom-utca, 564. sz.

(236) 2—6.

== Zehner borháza és vendéglője. ==

ZEHNER borháza és vendéglője.

Alulírott van szerencsém egy nagyérdemű közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy szent-Mihály nap óta a **Fekete-utczában, 382. sz. alatt**, a fekete-kaszárnyával szemben lévő vendéglőt, egy kitünően épített téli tekepályával ellátva, átvettem.

Törekedni fogok, mint eddig is, az üzletet a legjobb karban fentartani, t. vendégeimet kitünő italokkal, izletes és olcsó ételekkel a legpontosabban kiszolgálni s ép ezért bátorodom a n. é. közönség becses pártfogását kikérve, teljes tisztelettel meghívni.

(254) 1—3

Zehner, vendéglős.

Fekete-utca, a fekete-kaszárnyával szemben.

Szives figyelemre!

A „Pesti magyar kereskedelmi bank”

— alapított 1842-ben öt millió frt részvénytőkével —

az 1883. évi sorsjegy-részletivekről szóló törvény alapján kiadott sorsjegy-részletiveket a budapesti értéktőzsdén jegyzett minden sorsjegyről s megbizta ez üzletág keresztülvitelével **Adler L. Jakab** váltóüzletét.

Adler L. Jakab váltóüzlete ezen fennebbi koncesszió alapján kívánat szerint 12, 18, 24 s 36 hónapon át lefizetendő részletiveket ad ki. Ezen kedvezmény által mindenkinek lehetővé van téve könnyű szerrel meg alapítani szerencséjét s néhány hónap múlva már kizárólagos tulajdonosa egy **eredeti sorsjegynek**. Különös előnyben részesül a részletivek vásárlója az által, hogy a havi fizetéseket nálam eszközölheti, mi által a fél már portóban is egy részletet megtakarít. Ugyan nálam készpénzzel adatként szóbeli s írásbeli felvilágosítások.

Magyar vöröskereszt-egylet sorsjegyek!

Evenként három húzás. Részletivek a legjutányosabban 12, 18, 24 s 36 óra kaphatók. Eredeti sorsjegyek napi árban.

Igervények 1864-iki sorsjegyekre. Főnyeremény 150,000 frt. Húzás már december 1-én. Egy igervény ára 4 frt 50 kr.

A közös állami jótékonyági sorsjáték sorsjegyei, darabja 2 frt.

Ajánlom magamat mindenféle bel- s külföldi arany-, ezüst s papírpénzek pontos bevásárlása- s eladására s hitelezek minden értéktőzsdéi papírra a legkisebb kamatok mellett; hasonlóképp keresztülvitetnek mindennemű a bankszakba vágó ügyletek gyorsan és pontosan. — A budapesti magyar kereskedelmi bank részletiveit újból ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe annyival is inkább, mert érintkezésbe jó a főváros legreálisabb pénzintézetével, mely a törvényes százaléknál többet nem számít.

Kiváló tisztelettel

Adler L. Jakab,
váltóüzlete. **Főter, Virágsor.**

(239) 9—30

H i r d e t m é n y.

Brassómegye törvényhatósága közigazgatási és gyámhatósági hivatalainak 1886. évi költségvetési előirányzata az állandó választmánynak mai napon tartott gyűlésében hozott határozata folytán, az 1870. évi XLII. törvénycikk 14. §-a értelmében közszemlére kitétetvén, mai naptól kezdve a hivatalos órákban 15 napon át a megye kiadó-hivatalánál mindenki által betekinthező.

Kelt Brassóban, 1885. évi október hó 28-án.

(249) 2—2

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzlete BUDAPESTEN

(alapított 1842-ben, részvénytőke 5.000.000 forint)

az 1883-iki XXXI. törvénycikk értelmében

részletiveket minden a budapesti hivatalos árfolyam lapban jegyzett sorsjegyekre, tetszés szerinti részletfizetések-re kibocsát.

Képviselve

ORÉNDI FRIGYÉS bank- és váltóüzlete által

(205) 18 --

Brassón, Színház-utca 94. sz.